

Vonnisnummer / Griffienummer /
Repertoriumnummer / Europees
Datum van uitspraak 3 maart 2026
Naam van de beklaagden
Systeemnummer parket 23CO59533 Rolnummer Notitienummer parket GE66.97.000921/2023

rechtbank van eerste aanleg
Oost-Vlaanderen, afdeling
Gent
Kamer G30DI

Vonnis

Aangeboden op
Niet te registreren

In de zaak van het openbaar ministerie tegen:

BEKLAAGDEN:

1. , RRN
geboren
van Belgische nationaliteit
ingeschreven te

eerste beklaagde, bijgestaan door meester , advocaat te
2. , RRN
geboren
van Belgische nationaliteit
ingeschreven te

tweede beklaagde, bijgestaan door meester , advocaat te
3.
met maatschappelijke zetel gevestigd te
ingeschreven onder het ondernemingsnummer
Actief Normale toestand

derde beklaagde, vertegenwoordigd door meester advocaat te

TENLASTELEGGINGEN

Als dader of mededader in de zin van artikel 66 van het strafwetboek;

functioneel samenbrengen van materialen tot constructie zonder of in strijd met een geldige vergunning

buiten de gevallen bedoeld in de artikelen 4.2.2. tot en met 4.2.4. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, het functioneel samenbrengen van materialen waardoor een constructie ontstaat, met uitzondering van onderhoudswerken, hetzij zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning, verkavelingsvergunning, omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden, hetzij in strijd met de betreffende vergunning te hebben uitgevoerd, hetzij na verval,

vernietiging of het verstrijken van de termijn van de betreffende vergunning, hetzij in geval van schorsing van de betreffende vergunning, verder te hebben uitgevoerd,

op het perceel gelegen te _____, kadastraal gekend als
eigendom van de huwgemeenschap _____,
geboren _____ en _____,
beiden wonende _____ bij
akte afstand verdeling 13.09.1995 in volle eigendom verkregen door _____ verleden
door notaris _____ te _____ ingebracht in de huwgemeenschap door
bij akte van 26.03.2018 door notaris _____ te _____

de voor-, zij- en achtertuin, ongeveer 1031,43m² te hebben verhard met kunstgras

te _____ in de periode van 1 september 2023 tot en met 23 september 2023 (St. 7 en
St. 20, St. 59)
door _____

(art. 4.1.1., 3° en 9°, 4.2.1., 1°, b), 4.2.2., 4.2.3., 4.2.4., 6.2.1. lid 1, 1°, en 6.3.1. § 1 Vlaamse
Codex Ruimtelijke Ordening ; art. 5, 1°, a), en 6 lid 1 Decreet 25 april 2014 betreffende de
omgevingsvergunning)

PROCEDURE

De dagvaarding werd op 29 september 2025 overgeschreven op het kantoor Rechtszekerheid
te _____. Zij vermeldt de kadastrale omschrijving van het onroerend goed dat het voorwerp
is van de tenlastelegging en identificeert de eigenaar ervan zoals voorgeschreven door de
wetgeving inzake hypotheek.

De behandeling en de debatten van de zaak hadden plaats in openbare terechtzitting.

De rechtspleging verliep in de Nederlandse taal.

De rechtbank nam kennis van de stukken van de rechtspleging en hoorde alle aanwezige
partijen.

Het openbaar ministerie heeft haar vordering geformuleerd ter zitting.

VOORAFGAANDELIJK

De rechtbank verbetert de dagvaarding zoals in het beschikkend gedeelte vermeld.

BEOORDELING OP STRAFGEBIED

A. De feiten

De eerste en de tweede beklaagden zijn met elkaar gehuwd en zijn de eigenaars van het perceel gelegen aan . Het perceel is volgens het Algemeen Plan van Aanleg gelegen in landelijke woonzone type 1 en agrarische zone type 2.

Op 22 september 2023 werd door de gemeentelijke omgevingsambtenaar vastgesteld dat de volledige tuinzone met kunstgras werd aangelegd, zonder omgevingsvergunning. Aangezien de werken nog in uitvoering waren werd aan de eerste en de tweede beklaagde meegedeeld dat de werken stilgelegd dienden te worden daar deze vergunningsplichtig zijn en niet voor regularisatie vatbaar zijn. Ook de derde beklaagde werd diezelfde dag als aannemer van deze werken telefonisch gecontacteerd door de gemeentelijk omgevingsambtenaar met mondelinge aanmaning om de werken stil te leggen en een vergunning aan te vragen.

Op 17 oktober 2023 stelde , verbalisant ruimtelijke ordening van vast dat de werken werden voltooid. Er werden foto's van de vaststellingen aan het dossier gevoegd en er werd een PV opgesteld. In het PV wordt onder de impact van de misdrijven verwezen naar de negatieve impact op de goede ruimtelijke ordening, de verhardingen die de waterhuishouding wijzigen en bijdraagt aan een overstromingsellende aangezien er op piekmomenten van regen er minder water in de bodem indringt. De harde oppervlakte weerkaatst ook meer geluiden dan een zachtere bodembedekking zodat lawaai buiten de burens gemakkelijker hindert.

De eerste beklaagde werd op 27 november 2023 verhoord. Hij verklaarde samen met de tweede beklaagde aan de derde beklaagde de opdracht te hebben gegeven tot het aanleggen van een gazon in kunstgras. De werken startten op 18 september 2023 en duurden tot en met 23 september 2023. Er was geen architect bij betrokken. De derde beklaagde zou gespecialiseerd zijn in de aanleg van kunstgras. Hij voegde aan zijn verklaring een technische fiche van het kunstgras gazon toe. Hij stelde niet op de hoogte te zijn geweest van de vergunningsplicht. Indien hij naar de gemeente geweest zou zijn en men daar gezegd zou hebben dat hij een vergunning nodig had, zou hij de werken zeker niet hebben laten opstarten. De derde beklaagde heeft hem nooit te kennen gegeven dat hij een vergunning nodig had.

Op 20 november 2023 stuurde de raadsman van de derde beklaagde een schrijven naar de procureur des konings met de melding dat het kunstgras niet als een verharding kan gekwalificeerd worden en derhalve niet vergunningsplichtig is. Het openbaar ministerie verzocht hierop het standpunt van . In een mail van 7 december 2023 antwoordde : *“we wensen bij het standpunt te blijven dat kunstgras gelijk staat aan een verharding (bodemafdekking of bodemafdichting). Het gaat niet enkel over het al dan niet waterdoorlatend zijn van het materiaal, maar wel over het feit dat men de natuurlijke bodem op een kunstmatige manier afdekt. Het aanleggen van kunstgras brengt met zich mee dat onder de toplaag de bodem sterk wordt samengedrukt, gestabiliseerd en voorzien van een doek. Deze*

handelingen dekken de bodem m.a.w. af en brengen een kunstmatige laag aan waardoor essentiële ecosysteemfuncties verloren gaan. In het arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen van 3 augustus 2023 (nr.) bevestigt de Raad dat kunstgras een verharding is."

Op 14 maart 2024 leidde Veneco de herstellvordering bij het parket in samen met het positief advies van de Hoge Raad voor de Handhavingsuitvoering dd. 8 maart 2024. De gevorderde herstelmaatregelen betreffen een herstel in de oorspronkelijke toestand meer bepaald: 1) het verwijderen van de onvergunde verharding van het terrein die niet strikt noodzakelijk is; 2) alle materialen die gebruikt zijn voor deze verhardingen afvoeren naar een daartoe erkende verwerker of bestemde stortplaats. Verder wordt gevorderd om aan elke veroordeelde een dwangsom op te leggen van 150 euro per dag en de machtiging van de burgemeester en de stedenbouwkundige inspecteur om het herstel ambtshalve te laten uitvoeren. De overtreders werden in eerste instantie aangemoedigd om over te gaan tot spontaan herstel in de vorm van het bekomen van een regularisatievergunning of het herstel in de oorspronkelijke toestand.

Op 22 maart 2024 diende de tweede beklaagde een aanvraag tot het verkrijgen van een omgevingsvergunning in ter regularisatie van het kunstgras gazon en verharding. De aanvraag had betrekking op de volgende handelingen: *"Voorliggende aanvraag betreft de regularisatie van de aanleg van een tuin (voortuin, zijtuin aan linkerzijde, gedeelte zijtuin aan rechterzijde en achtertuin) met kunstgras. Het kunstgras heeft een oppervlakte van 1.075 m². Verder is een oprit met toegangspaden naar en rondom de woning aanwezig aan de rechterzijde van het perceel, dewelke reikt tot aan de weide aan de achterzijde, verhard met kasseien met een oppervlakte van 305m². Aan de achterzijde van de woning werd een terras in terrastegels aangelegd van 26m². De totale verharde oppervlakte (maar niet bebouwde) bedraagt 1.406m². er is nog 358m² aan plantenstroken aanwezig, verspreid over het volledige perceel".*

Op 21 mei 2024 werd de eerste beklaagde herverhoord. Hij verklaarde een regularisatieaanvraag te hebben ingediend en positief advies van de gemeente te hebben gekregen. Aangezien het geregulariseerd zal worden zullen ze het kunstgras niet verwijderen. De tweede beklaagde ondertekende tevens het verhoor van de eerste beklaagde en maakte geen opmerkingen.

de zaakvoerder van de derde beklaagde, verklaarde op 22 mei 2024 dat het aangelegde kunstgras met lavazand volgens hem geen probleem is. Er is volgens hem geen sprake van verharding aangezien lavazand ook aanzien wordt als grondverbeteraar. Hij heeft dit reeds kunnen toelichten bij en hij wenste de beslissing omtrent de ingediende regularisatieaanvraag af te wachten.

Op 28 juni 2024 weigerde de aanvraag tot het bekomen van een omgevingsvergunning voor het regulariseren van een kunstgras gazon en verharding. In deze beslissing werd de waterdoorlaatbaarheid van kunstgrasverharding aangenomen doch getoetst aan de goede ruimtelijke ordening werd het gebruik van kunstgras om de grote oppervlakte van tuinen mee aan te leggen niet aanvaard omwille van:

- **Ecologische redenen:**

Kunstgrasverharding vernietigt de natuurlijke habitat voor planten, dieren en micro-organismen die normaal in de grond zouden leven. Dit kan leiden tot verlies van biodiversiteit en verstoring van ecosystemen. Kunstgrasverharding draagt niet bij aan een CO2-opname zoals natuurlijke vegetatie dat doet. Bomen, planten en gras absorberen CO2 uit de atmosfeer en dragen zo bij aan het verminderen van broeikasgassen. Een tuin met kunstgrasverharding heeft niet hetzelfde vermogen om CO2 vast te leggen, waardoor de koolstofvoetafdruk van het gebied toeneemt. Het behoud van natuurlijke vegetatie, zoals gras, struiken en bomen, draagt bij aan een gezonder klimaat door CO2-opname en het bevorderen van biodiversiteit. Bovendien wordt kunstgras gemaakt van plastic (micro-plastics), dewelke op middellange termijn in de ondergrond doorsijpelen en daar bijdragen aan plasticvervuiling.

- **Esthetische redenen:**

De woning is gelegen in , dewelke gekenmerkt wordt door veelal vrijstaande woningen op ruime percelen, met natuurlijke vegetatie als tuin. De aanleg van een volledige tuin met kunstgrasverharding doet afbreuk aan de esthetische waarde van de buurt en vormt een ongewenst precedent.

- **Duurzaamheid en onderhoud:**

Hoewel kunstgras weinig onderhoud vereist, heeft het een beperkte levensduur en zal het uiteindelijk moeten worden vervangen. Dit leidt tot afvalproblemen, omdat kunstgras moeilijk te recycleren is vanwege de verschillende materialen waaruit het bestaat. Met de aanleg van kunstgrasverharding voor dergelijke grote oppervlaktes tuin wordt de goede ruimtelijke ordening geschaad.

Tegen deze beslissing werd geen beroep aangetekend.

Op 24 oktober 2024 verklaarde de eerste beklaagde niet de intentie te hebben om het kunstgras te verwijderen. De kost om het kunstgras en toebehoren te verwijderen zou meer kosten dan de kostprijs van de aanleg ervan. Uit een nacontrole van 10 januari 2025 is gebleken dat de toestand niet hersteld werd.

B. Bespreking

Voorafgaand

De eerste, de tweede en de derde beklaagde worden onder de enige tenlastelegging als mededaders vervolgd voor het functioneel samenbrengen van materialen waardoor een constructie ontstaat zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning meer bepaald door de voor-, zij- en achtertuin, ongeveer 1031,43 m² hebben verhard met kunstgras; te in de periode van 1 september 2023 tot en met 23 september 2023.

De eerste en de tweede beklaagde verzoeken de rechtbank hen vrij te spreken voor deze tenlastelegging op grond van rechtsdwaling minstens op grond van twijfel. Subsidiair wordt gevraagd om een gerechtsdeskundige aan te stellen met de opdracht zoals bepaald in het beschikkend gedeelte van hun conclusie. Uiterst subsidiair verzoeken zij de rechtbank de herstellvordering enkel op te leggen aan de derde beklaagde.

De derde beklaagde verzoekt tevens de vrijspraak voor de haar ten laste gelegde feiten. Zij argumenteert dat het door haar aangelegde kunstgras geen verharding is en verwijst daarbij naar de technische kenmerken van het door haar aangelegde kunstgras. Verder argumenteert zij dat de weigeringsbeslissing van van 28 juni 2024 niet juist is. De kunstgraszone zou het ruimtegebruik niet wijzigen en er zou geen impact op de waterhuishouding zijn. De aanleg zou bijdragen aan een verzorgde, onderhoudsarme groene ruimte met een betere permeabiliteit dan een natuurlijk grasoppervlak. In ondergeschikte orde wordt de aanstelling van een gerechtsdeskundige gevorderd met de opdracht zoals omschreven in het beschikkend gedeelte van haar conclusie. Meer ondergeschikt wordt de gunst van de opschorting gevorderd en de afwijzing van de herstellvordering daar de derde beklaagde meent geen bevoegdheid heeft om werken uit te voeren op het perceel van de eerste en de tweede beklaagde.

Beoordeling

Gelet op de gegevens van het strafdossier, de behandeling van de zaak op de zitting van 6 januari 2026 en in het bijzonder gelet op:

- de vaststellingen van de bevoegde verbalisant ruimtelijke ordening van 22 september 2023 waarbij zij zowel de eerste, de tweede en de derde beklaagde er mondeling van in kennis stelde dat de werken die in uitvoering waren, met name de aanleg van de tuinzone in kunstgras vergunningsplichtig zijn; en elke beklaagde mondeling aanmaande om de werken direct te stoppen en een omgevingsvergunning aan te vragen;
- de vaststellingen van 17 oktober 2023 meer bepaald dat de voortuin, de zijtuin aan de linkerzijde, een gedeelte van de zijtuin aan de rechterzijde en de achtertuin toch volledig aangelegd werden met kunstgras en dat deze werken beëindigd waren;
- de foto's in het strafdossier die deze vaststellingen staven;
- de motivering van de weigeringsbeslissing van van 28 juni 2024 meer bepaald dat het gebruik van kunstgras om grote oppervlakte van tuinen mee aan te leggen niet kan worden aanvaard wegens ecologische redenen, esthetische redenen, duurzaamheid en onderhoud;
- de vaststelling dat tegen deze weigeringsbeslissing geen rechtsmiddel werd aangevend door de tweede beklaagde die de aanvrager bleek te zijn, zodat deze beslissing inmiddels definitief is geworden;

oordeelt de rechtbank dat de feiten onder deze tenlastelegging zoals gekwalificeerd bewezen zijn met dien verstande dat het gaat om een oppervlakte van 1.075 m² kunstgras in plaats van de in de dagvaarding omschreven 1.031,43m². De rechtbank steunt zich in dit verband op de weigeringsbeslissing van 28 juni 2024 ('onderwerp van de aanvraag').

De derde beklaagde argumenteert in hoofddorde dat de door haar uitgevoerde werken niet vergunningsplichtig zijn omdat er onder het aangelegde kunstgras lavazand op een waterdoorlatende doek werd gelegd zodat de bodem onder het kunstgras niet samengedrukt of gestabiliseerd wordt en er derhalve geen sprake is van een verharding. De eerste en de tweede beklaagde sluiten zich bij deze argumentatie in ondergeschikte orde aan.

Het begrip 'verharding' is door de decreetgever niet gedefinieerd. Bijgevolg dient dit begrip in zijn spreekwoordelijke betekenis te worden begrepen, namelijk als "een plaats waar of datgene waarmee iets verhard" (zie tevens RvVb 31 augustus 2015, nr. , *TROS-Nieuwsbrief* 2013, afl.3,9).

Het wordt niet betwist dat er in de tuinzone een totale oppervlakte van 1.075 m² met kunstgrasmatten werd aangelegd. Daarmee staat ook vast dat deze grote oppervlakte aan natuurlijke vegetatie (met name gras zoals dit blijkt uit de luchtfoto's) verwijderd en vervangen werd door synthetische grasmatten gemaakt van micro-plastics.

Uit de stukken van het strafdossier en aangebracht door partijen in hun overtuigingsstukken blijkt dat de ondergrond van deze kunstgrasmatten bestaat uit lavazand hetgeen een granulaat betreft. Uit de technische fiche betreft dit granulaat lava met een fractie 0/8 hetgeen betekent dat het gaat om korrels met een grootte van 0 tot 8 millimeter. De lava wordt in de technische fiche ook beschreven als een gesteente. Verder blijkt uit de technische fiche dat de hoogte van deze onderlaag met lava granulaat acht cm bedraagt. Onder deze acht centimeter hoge lava fractie bevindt zich een zwarte waterdoorlatende lavaprotectdoek dat op de teelaarde gelegd werd en dit over een totale oppervlakte van 1.075 m². Uit de technische fiche "Matterhorn" blijkt dat deze constructie een totaal gewicht heeft van maar liefst 3.105 gr/m². Gelet op deze elementen is er dan ook wel degelijk sprake van een samendrukking en stabilisatie van de teelaarde door deze bovenliggende vrij zware constructie van synthetische grasmatten over een totale oppervlakte van 1.075 m².

Gelet op deze elementen staat het voor de rechtbank dan ook vast dat er wel degelijk sprake is van een uitvoeringswijze waarbij er sprake is van een functionele aanharding dienende voor de aanleg van de tuinzone met kunstgrasmatten waarbij de originele bodemstructuur over een aanzienlijke oppervlakte van 1.075 m² gewijzigd werd. Deze door de derde beklaagde uitgevoerde tuinaanleg in kunstgras betreft derhalve een verharding in zijn spreekgebruikelijke betekenis, hetgeen vergunningsplichtig is.

De argumentatie die de beklaagden in conclusies ontwikkelen omtrent de waterdoorlaatbaarheid van deze verharding is verder niet relevant omdat in zijn spraakgebruikelijke betekenis niet het permeabele karakter van de materialen doch meer het niet-weke of meer onzachte karakter ervan bepalend is, hetgeen in dit dossier het geval is.

Bovendien blijkt uit de weigeringsbelissing van dat de motivering tot weigering ook niet steunde op de eventuele problematiek omtrent de waterdoorlaatbaarheid van de kunstgrasverharding maar wel wegens een drievoudige negatieve toetsing aan de goede ruimtelijke ordening. Meer bepaald werd de vergunning voor de grote oppervlakte

kunstgras van 1.075 m² geweigerd wegens ecologische reden aangezien dergelijke oppervlakte kunstgrasverharding de natuurlijke habitat voor planten, dieren en micro-organismen die normaal in de grond zouden leven vernietigt zodat dit kan leiden tot een verlies aan biodiversiteit en verstoring van ecosystemen. Bovendien absorbeert natuurlijk gras CO₂ uit de atmosfeer en draagt dit zo bij aan het verminderen van broeikasgassen over een oppervlakte van 1.075 m². Het synthetisch kunstgras is bovendien gemaakt van micro-plastics met een beperkte levensduur zodat er op middellange termijn sprake kan zijn van het doorsijpelen van micro-plasticdeeltjes in de ondergrond (gelet op de vele doorsijpelingsgaten in het doek) met een reële milieuschade tot gevolg.

Gelet op deze samengenomen overwegingen en vaststellingen staat het voor de rechtbank vast dat de feiten zoals gekwalificeerd bewezen zijn in hoofde van elke beklaagde.

De rechtbank acht de aanstelling van een deskundige met de opdracht zoals omschreven in conclusies van de beklaagden niet nuttig in het licht van de waarheidsvinding gelet op hogerstaande vaststaande gegevens.

Er kan bij de eerste en de tweede beklaagde absoluut geen sprake zijn van onoverwinnelijke dwaling. De eerste en de tweede beklaagde mochten voor wat betreft de vergunningsplicht niet zonder meer vertrouwen op de informatie die hun aannemer (de derde beklaagde) hen verstrekke. De normaal en redelijk vergelijkingspersoon zou hierover ook onafhankelijk advies hebben ingewonnen, minstens zich hebben ingelicht bij de gemeente alvorens de werken te starten in het bijzonder gelet op de grote oppervlakte die zij wensten aan te leggen met kunstgrasmatten. Bovendien werden de eerste en de tweede beklaagde bij aanvang van de werken reeds op 22 september 2023 door de gemeente mondeling aangemaand dat de werken geen doorgang konden vinden aangezien er geen vergunning was. Dit advies werd door hen genegeerd en er werd toestemming gegeven aan de derde beklaagde om de werken toch te vervolledigen. De eerste en de tweede beklaagde zijn derhalve in eerste instantie zeer onvoorzichtig geweest door zich voorafgaand aan de werken niet te bevragen omtrent de vergunningsplicht en handelden in tweede instantie met name na 22 september 2023 zelf wetens en willens door de werken volledig te laten uitvoeren goed wetende dat er geen vergunning voorhanden was.

Ook de derde beklaagde houdt ten onrechte voor dat hem nooit eerder meegedeeld werd dat hij voor dergelijke werken een vergunning nodig had zodat hem geen schuld zou treffen. Dergelijke redenering in hoofde van een professionele tuinaannemer toont aan dat deze professional bijzonder onvoorzichtig heeft gehandeld in het bijzonder gelet op de grote oppervlakte van de aan te leggen tuinzone in kunstgras waarbij de eerdere natuurlijke vegetatie verwijderd werd.

Deze beklaagde mocht er niet zomaar van uitgaan dat er geen vergunning nodig was om de natuurlijke bodem van bijna de volledige tuinzone af te dekken met synthetische grasmatten. Deze beklaagde kon als professioneel tuinaannemer deze informatie hebben ingewonnen en dit kon terdege van hem verwacht worden.

De verwijzing naar eerdere projecten waarbij kunstgrasmatten zonder vergunning zouden zijn aangelegd, al dan niet in opdracht van _____, wordt door hem niet aannemelijk gemaakt aan de hand van objectieve stukken en wordt bovendien niet nader geconcretiseerd zodat het geenszins vaststaat dat het om vergelijkbare gevallen zou gaan.

Het volstaat verder niet dat deze beklaagde ter goeder trouw handelde nu de onachtzaamheid volstaat als moreel bestanddeel voor het bewezen verklaarde misdrijf. Er is in deze zaak zelf sprake van een grove onachtzaamheid in hoofde van de derde beklaagde. Bovendien staat het vast dat ook de derde beklaagde na 22 september 2023 wetens en willens heeft gehandeld nu ook zij de mondelinge telefonische aanmaning van de verbalisant ruimtelijke ordening tot stillegging van de werken negeerde en de eerste beklaagde zelf een document liet ondertekenen dat de werken op eigen risico zouden worden beëindigd, zonder een vergunning aan te vragen. De derde beklaagde dient te beseffen dat zij haar eigen strafrechtelijke aansprakelijkheid op dergelijke manier niet kan ontlopen.

De overige door de eerste, de tweede en de derde beklaagden in conclusies ontwikkelde argumenten betreffen hoofdzakelijk discussies op burgerrechtelijk gebied omtrent de professionele aansprakelijkheid in hoofde van de derde beklaagde en zijn verder niet terzake dienend in deze strafzaak.

De feiten zoals gekwalificeerd zijn bewezen in hoofde van de eerste, de tweede en de derde beklaagde.

C. De straftoemeting

Bij de straftoemeting houdt de rechtbank rekening met de aard en de objectieve ernst van de bewezen verklaarde feiten, de begeleidende omstandigheden, de eventuele strafverzwarende factoren, de doelen van de straf zoals bepaald in artikel 7, §2 Sw. en de individuele persoonlijkheid van de beklaagden zoals die blijkt uit het strafrechtelijk verleden, gezinstoestand en arbeidssituatie, voor zover de rechtbank die kent.

De straf heeft niet alleen een vergeldende functie, ze moet ook preventief werken: ze moet de beklaagden ertoe aanzetten in de toekomst geen misdrijven meer te plegen. Bij de keuze van de straf en het bepalen van de strafmaat, streeft de rechtbank de volgende doelen na rekening houdend met eventuele ongewenste neveneffecten van de straf ten aanzien van de rechtstreeks betrokken personen, hun omgeving en de samenleving:

- 1° het uiting geven aan de maatschappelijke afkeuring ten aanzien van de overtreding van de strafwet;
- 2° het bevorderen van het herstel van het maatschappelijk evenwicht en van het herstel van de door het misdrijf veroorzaakte schade;
- 3° het bevorderen van de maatschappelijke rehabilitatie en re-integratie van de dader;
- 4° het beschermen van de maatschappij.

De beklaagden hebben schade toegebracht aan de ruimtelijke ordening en het milieu. Het afdekken van de natuurlijke bodem van de tuinzone over een oppervlakte van 1.075 m² leidde tot een verlies van biodiversiteit, met alle negatieve gevolgen voor fauna en flora van dien. Kunstgrasverharding vernietigt de natuurlijke habitat voor planten, dieren en micro-organismen die normaal in de grond en tussen de natuurlijke vegetatie zoals natuurlijk gras op de teelaarde zouden leven. Ook vogels kunnen uit dergelijk plastic kunstgras geen voedsel halen.

Het aangelegde kunstgras leidt dan ook tot een verlies aan biodiversiteit en een verstoring van de ecosystemen, hetgeen maatschappelijk niet getolereerd kan worden.

De beklaagden brachten schade toe aan de ruimtelijke ordening en deze werd nog steeds niet ongedaan gemaakt. De illegale toestand wordt thans reeds meer dan twee jaar bestendig met alle nadelige effecten op het milieu vandien.

De argumentatie van de eerste en de tweede beklaagde dat zij op vandaag bejaard zijn en dergelijk groot grasperk niet meer zelf kunnen onderhouden valt te begrijpen maar is evenwel niet relevant aangezien er andere technische mogelijkheden zijn om grasperken te maaien waaronder robotmaaiers waartoe het perceel van de beklaagde zich leent gelet op de voorliggende foto's van de tuin van de beklaagden.

Ook de houding van de derde beklaagde is laakbaar geweest. Zij stelde haar commercieel belang boven het belang dat de gemeenschap heeft bij een goede ruimtelijke ordening en het behoud van ecosystemen. Aan deze beklaagde dient een passend signaal te worden gegeven zodat dergelijke feiten zich niet meer herhalen.

Elke beklaagde beschikt nog over een blanco strafverleden.

De straf moet doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn. Zo staat het ook in artikel 5 van Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 inzake de bescherming van het milieu door middel van het strafrecht. De op te leggen straf moet duidelijk maken dat de naleving van de regels ter bescherming van de ruimtelijke ordening ernstig genomen moet worden en dat de beklaagden zich niet ongestraft boven de wet kan stellen.

Op de vraag van de eerste en de tweede beklaagde om hen de gunst van de opschorting te verlenen kan gelet op hun respectabele leeftijd en de specifieke omstandigheden waarin de feiten gekaderd dienen te worden, worden ingegaan. Deze gunst zal de beklaagden er afdoende toe aanzetten om in de toekomst geen nieuwe feiten meer te plegen. Bovendien weten zij zich nog geconfronteerd met de hierna opgelegde herstelmaatregel.

Overeenkomstig artikel 1, §2, van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie, werd de eerste en tweede beklaagde vóór de sluiting van het debat door de rechtbank ingelicht over de draagwijdte van de probatiemaatregelen en werden zij daarover gehoord.

Op de vraag van de derde beklaagde om haar de gunst van de opschorting te verlenen, gaat de rechtbank niet in. Deze beklaagde beging een grove onvoorzichtigheid door de vergunningsplicht niet na te gaan alvorens de uitvoering van de werken aan te vatten. Zelf nadat zij mondeling aangemaand werd tot stillegging van de werken heeft zij de reeds aangevatte illegale werken toch verder gezet en beëindigd. Deze beklaagde had enkel oog voor haar commercieel belang. Ook het gegeven dat deze beklaagde door middel van haar bestuurder een bejaard echtpaar een document liet ondertekenen waarbij zij de afwerking van de illegale werken 'op eigen risico' lieten gebeuren, roept bijzonder veel vragen op over de correctheid van het handelen van de derde beklaagde als rechtspersoon. De gunst van de opschorting zou deze beklaagde dan ook absoluut niet het ontoelaatbare van haar handelen doen inzien en niet van aard zijn om recidive te vermijden. De hierna bepaalde geldboete komt in hoofde van de derde beklaagde passend voor. Zij komt nog in aanmerking voor het gewoon uitstel van tenuitvoerlegging van de op te leggen bestraffing gelet haar blanco strafverleden waarmee de rechtbank rekening houdt. De geldboete moet wel van die aard zijn dat zij ontmoedigt nog langer de wet te overtreden of aanzet tot een afweging van pakkans en voordeel. De rechtbank zal daarom een deel van de geldboete effectief opleggen bij wijze van vergelding.

STEDENBOUWKUNDIG HERSTEL

Op 18 januari 2024 vorderde de gemeentelijk stedenbouwkundig inspecteur het herstel in de oorspronkelijke toestand door:

1. verwijderen van de onvergunde verharding van het terrein die niet strikt noodzakelijk is;
2. alle materialen die gebruikt zijn voor deze verhardingen afvoeren naar een daartoe erkende verwerker of bestemde stortplaats.

De gemeentelijk stedenbouwkundig inspecteur vordert het herstel te doen uitvoeren binnen de 3 maanden en dit onder verbeurte van een dwangsom van 150 euro per dag vertraging in hoofde van elke veroordeelde.

De Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid gaf op 8 maart 2024 een positief advies. De herstellordering werd afdoende gemotiveerd en is noch onwettig, noch kennelijk onredelijk. Het herstel is nog steeds noodzakelijk ter vrijwaring van de goede ruimtelijke ordening. De rechtbank bepaalt de hersteltermijn op 3 maanden hetgeen voldoende is gelet op de aard van de werken.

Het opleggen van een dwangsom als drukkingsmiddel voor het uitvoeren van het bevolen herstel is eveneens noodzakelijk. Het bedrag ervan kan door de rechter bepaald worden zelfs zonder een specifiek gevorderd bedrag of hoger dan het gevorderde bedrag. Het volstaat dat een dwangsom gevorderd wordt. Een dwangsom van 150 euro per dag per beklaagde moet worden opgelegd gelet op het talmen om over te gaan tot het herstel. Het bestuur heeft er namelijk belang bij dat de veroordeelde zelf de veroordeling tot het herstel nakomt gelet op de beperkte overheidsmiddelen, de zware procedure van aanbesteding en de lange tijd nodig voor

een ambtshalve uitvoering. Tenslotte heeft de gemeenschap er baat bij dat dit ten spoedigste gebeurt. Een dwangsom is daartoe het meest efficiënte middel.

Overeenkomstig artikel 50, lid 1 van het Strafwetboek zijn alle wegens eenzelfde misdrijf veroordeelde personen hoofdelijk gehouden tot teruggave en schadevergoeding. Deze bepaling treft alle daders en medeplichtigen van eenzelfde misdrijf, zonder dat moet worden gekeken naar de vorm van de deelneming of de omvang van de verstrekte hulp. Gelet op de kwalificatie van de herstelmaatregel als teruggave in brede zin, is elke deelnemer aan het bouwmisdrijf in principe gehouden tot het geheel van het herstel.

De eerste, de tweede en de derde beklaagde dienen dan ook hoofdelijk te worden veroordeeld tot het uitvoeren van het herstel zoals hierboven weergegeven.

Artikel 50 van het Strafwetboek is overigens slechts een toepassing van een algemeen principe, nl. dat een gemeenschappelijke fout, d.w.z. een fout waardoor meerdere personen bijdragen tot het ontstaan van een schadeverwekkend feit, aanleiding geeft tot hoofdelijke aansprakelijkheid.

De derde beklaagde is derhalve tevens gehouden tot het herstel. De herstellvordering is immers een maatregel in rem en is in essentie ondeelbaar.

De stelling van de beklaagde dat hij geen bevoegdheid heeft om welke werken ook op het perceel van de eerste en de tweede beklaagde uit te voeren, is onjuist. De beklaagde wordt immers middels dit vonnis veroordeeld als mededader aan het bewezen verklaarde misdrijf, samen met de eerste en de tweede beklaagde, zodat hij samen met de eerste en de tweede beklaagde gehouden is tot integraal herstel zoals bevolen in de herstelmaatregel.

De eerste en de tweede beklaagde argumenteren verder nog in conclusies ten onrechte dat dat de Hoge Raad voor de Handhavingsuitvoering in haar advies geen hersteltermijn en zeker geen dwangsom adviseerde. Dit betreft een verkeerde lezing van het advies. Onder punt 4 wordt gesteld dat het advies zich beperkt tot de herstelmaatregel en de Hoge Raad voor Herstelbeleid geen uitspraak doet over de toepassing van de dwangsom noch de gevorderde hersteltermijn. Zij is m.a.w. daarvoor niet gevat.

Het is de rechtbank die hierover uitspraak doet en het volstaat dat een dwangsom gevorderd wordt. Dat dit ook gevorderd wordt door de stedenbouwkundig inspecteur blijkt uit punt 6.4 en 6.5 van de herstellvordering.

Elke beklaagde wordt tenslotte hoofdelijk veroordeeld tot uitvoering van de hierboven bevolen herstelmaatregel.

OP BURGERLIJK GEBIED

Gelet op het mogelijke bestaan van schade veroorzaakt door het bewezen verklaarde misdrijf past het de burgerlijke belangen aan te houden.

TOEGEPASTE WETTEN

De rechtbank houdt rekening met de volgende artikelen die de bestanddelen van de misdrijven en de strafmaat bepalen, en het taalgebruik in gerechtszaken regelen:

art. 11, 12, 14, 16, 31, 32, 34, 35 en 41 van de wet van 15 juni 1935;
art. 4 Wet van 17 april 1878 - Wet houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering;
art. 162, 182, 184, 185 §1, 189, 190, 194, 195 Wetboek van Strafvordering;
art. 1, 2, 3, 5, 7, 7bis, 38, 40, 41, 41bis, 50, 66, 100 Strafwetboek; alsmede de artikelen en wetsbepalingen aangehaald in de tenlasteleggingen, zoals hiervoor omschreven;
art. 1, 2, 3 Wet van 5 maart 1952;
art. 28, 29 Wet van 1 augustus 1985;
art. 4 §3 van de wet van 19 maart 2017 tot oprichting van een Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand;
art. 91 2^e lid van het Koninklijk Besluit van 28 december 1950 houdende het algemeen reglement van de gerechtskosten in strafzaken;
art. 1 (§1, 2° en §2), 8, 14 §1 Wet van 29 juni 1964;

DE RECHTBANK:

op tegenspraak ten aanzien van

VOORAFGAANDELIJK

- ***De rechtbank verbetert de feiten onder de enige tenlastelegging in de dagvaarding als volgt:***

functioneel samenbrengen van materialen tot constructie zonder of in strijd met een geldige vergunning

buiten de gevallen bedoeld in de artikelen 4.2.2. tot en met 4.2.4. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, het functioneel samenbrengen van materialen waardoor een constructie ontstaat, met uitzondering van onderhoudswerken, hetzij zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning, verkavelingsvergunning, omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden, hetzij in strijd met de betreffende vergunning te hebben uitgevoerd, hetzij na verval, vernietiging of het verstrijken van de termijn van de betreffende vergunning, hetzij in geval van schorsing van de betreffende vergunning, verder te hebben uitgevoerd,

op het perceel gelegen te _____, kadastraal gekend als _____
_____, eigendom van de huwgemeenschap _____ ia,

geboren en
geboren , beiden wonende te , bij
akte afstand verdeling 13.09.1995 in volle eigendom verkregen door verleden
door notaris , ingebracht in de huwgemeenschap door
bij akte van 26.03.2018 door notaris te

de voor-, zij- en achtertuin, ongeveer **1.075m²** te hebben verhard met kunstgras

te in de periode van 1 september 2023 tot en met 23 september 2023 (St. 7 en
St. 20, St. 59)
door

(art. 4.1.1., 3° en 9°, 4.2.1., 1°, b), 4.2.2., 4.2.3., 4.2.4., 6.2.1. lid 1, 1°, en 6.3.1. § 1 Vlaamse
Codex Ruimtelijke Ordening ; art. 5, 1°, a), en 6 lid 1 Decreet 25 april 2014 betreffende de
omgevingsvergunning)

OP STRAFGEBIED

Ten aanzien van , eerste beklaagde

Verklaart de feiten van de enige tenlastelegging bewezen.

Gelast ten voordele van de **OPSCHORTING** van de uitspraak van de
veroordeling met een proeftijd van **3 jaar**.

Veroordeelt tot betaling van:

- een bijdrage van **26,00 EUR** aan het Begrotingsfonds voor juridische
tweedelijsbijstand
- een vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken. Deze vergoeding bedraagt
62,37 EUR
- de kosten van de strafvordering tot op heden begroot op **122,82 EUR**

Ten aanzien van , tweede beklaagde

Verklaart de feiten van de enige tenlastelegging bewezen.

Gelast ten voordele van de **OPSCHORTING** van de uitspraak van de veroordeling
met een proeftijd van **3 jaar**.

Veroordeelt tot betaling van:

- een bijdrage van **26,00 EUR** aan het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijsbijstand
- een vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken. Deze vergoeding bedraagt **62,37 EUR**
- de kosten van de strafvordering tot op heden begroot op **122,82 EUR**

Ten aanzien van , derde beklaagde

Verklaart de feiten van de enige tenlastelegging bewezen.

Veroordeelt de enige tenlastelegging:

tot een **geldboete** van **12.000,00 EUR**, zijnde **1.500,00 EUR** verhoogd met 70 opdecimen.

Verleent **uitstel van tenuitvoerlegging** wat betreft deze **geldboete** voor een termijn van **3 jaar**, doch slechts voor een gedeelte van **4.000,00 EUR**, zijnde 500,00 EUR verhoogd met 70 opdecimen.

Veroordeelt tot betaling van:

- een bijdrage van 1 maal **250,00 EUR**, zijnde de som van 1 maal 25,00 EUR verhoogd met 90 opdecimen, ter financiering van het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en de occasionele redders
- een bijdrage van **26,00 EUR** aan het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijsbijstand
- een vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken. Deze vergoeding bedraagt **62,37 EUR**
- de kosten van de strafvordering tot op heden begroot op **141,14 EUR**

HERSTEL

Veroordeeld **de eerste, de tweede en de derde beklaagde hoofdelijk** en op vordering van de gemeentelijk stedenbouwkundig inspecteur het herstel op het perceel gelegen te , kadastraal gekend als , door het **herstel in de oorspronkelijke toestand** meer bepaald door

- 1) verwijderen van de onvergunde verharding van het terrein die niet strikt noodzakelijk is
- 2) alle materialen die gebruikt zijn voor deze verhardingen afvoeren naar een daartoe erkende verwerker of bestemde stortplaats;

en dit onder verbeurte van een dwangsom van 150 euro per dag vertraging in de nakoming van dit bevel lastens **elke beklagde** ten voordele van de gemeentelijk stedenbouwkundig inspecteur.

Bepaalt de termijn voor de uitvoering van de herstelmaatregel op 6 maanden vanaf heden.

Zegt voor recht dat de gemeentelijk stedenbouwkundig inspecteur en de burgemeester van indien het vonnis niet vrijwillig wordt uitgevoerd binnen voormelde termijn, ambtshalve in de uitvoering ervan kunnen voorzien, overeenkomstig artikel 6.1.46 VCRO, op kosten van de veroordeelden (hoofdelijk).

OP BURGERLIJK GEBIED

De rechtbank houdt ambtshalve de burgerlijke belangen aan.

Dit vonnis is gewezen en uitgesproken in openbare zitting op **3 maart 2026** door de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Gent, kamer G30DI:

- , rechter

in aanwezigheid van het lid van het openbaar ministerie vermeld in het proces-verbaal van de terechtzitting, met bijstand van griffier .